

Bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil¹⁾

I medfør af § 26, § 29, § 30, § 33, § 34, § 36, § 47, § 53, stk. 1, § 56, § 58, stk. 1, § 61, stk. 1, § 67 og § 70, stk. 3, i lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 925 af 3. juli 2017, fastsættes efter bemyndigelse, jf. § 7, stk. 1, nr. 1 og 3, og § 10, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 777 af 19. juni 2017 om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser:

Kapitel 1

Definitioner og anvendelsesområde

§ 1. Bekendtgørelsen fastsætter bestemmelser om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil.

Stk. 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) En flok: Alt fjerkræ med samme sundhedsstatus, der holdes i samme rum eller samme indelukke, og som udgør en enkelt epidemiologisk enhed. For fjerkræ i bursystemer omfatter dette alle dyr, der er fælles om en given luftmængde.
- 2) Et hus: Et rum eller et indelukke, hvori en flok er opstaldet og er adskilt fra andre flokke.
- 3) Et husnummer: Et specifikt husnummer, der tildeles hvert hus på matriklen af Det Danske Fjerkræraad.
- 4) CHR-nummer: Et unikt nummer, der i det Centrale HusdyrbrugsRegister (CHR) identificerer en bestemt geografisk beliggenhed.
- 5) Avlsvirksomhed: Virksomhed, hvis aktivitet består i produktion af rugeæg eller opdræt til avls- eller formeringsvirksomheder.
- 6) Centralopdrætsvirksomhed: Virksomhed, hvis aktivitet består i opdræt af fjerkræ til brug i formeringsvirksomhed.
- 7) Formeringsvirksomhed: Virksomhed, hvis aktivitet består i produktion af rugeæg til produktion af konsumsægsproducerende fjerkræ eller slagtefjerkræ.
- 8) Rugerivirksomhed: Virksomhed, hvis aktivitet består i udrugning og klækning af mere end 1000 rugeæg årligt og levering af daggamle kyllinger herfra.
- 9) Besætning: En eller flere flokke af høns, der er registreret på et CHR-nummer.
- 10) Besætningsansvarlig: Den person, der i det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR) er registreret som bruger af besætningen. Er der ikke registreret en bruger, er det ejeren af besætningen.
- 11) Salmonella af anden type: Salmonella af anden type end Salmonella Typhimurium inklusiv varianterne Salmonella 4,12:i- og Salmonella 4,5,12:i-, Salmonella Enteritidis, Salmonella Virchow, Salmonella Infantis og Salmonella Hadar.
- 12) Serologisk mistanke: Hvis der i en prøve fra en flok er påvist antistoffer mod salmonella.

¹⁾ I bekendtgørelsen er der medtaget visse bestemmelser fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2160/2003 af 17. november 2003 om bekæmpelse af salmonella og andre bestemte fødevarebårne zoonotiske agenser, EU-Tidende 2003, L. 325, s. 1, Kommissionens forordning (EU) nr. 200/2010 af 10. marts 2010 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003 for så vidt angår et EU-mål for mindskelse af forekomsten af salmonellaserotyper i voksne avlsflokke af *Gallus gallus*, EU-Tidende 2010, L. 61, s. 1, Kommissionens forordning (EF) nr. 1168/2006 af 31. juli 2006 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003 for så vidt angår et EF-mål for mindskelse af forekomsten af visse salmonellaserotyper i æglæggende høner af *Gallus gallus* og om ændring af forordning (EF) nr. 1003/2005, EU-Tidende 2006, L. 211, s. 4 samt Kommissionens forordning (EF) nr. 584/2008 af 20. juni 2008 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003 for så vidt angår mindskelse af forekomsten af Salmonella enteritidis og Salmonella typhimurium i kalkuner, EU-Tidende 2008, L. 188, s. 26. Bekendtgørelsen supplerer og medtager desuden bestemmelser fra Kommissionens forordning (EF) nr. 1177/2006 af 1. august 2006 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003 for så vidt angår krav vedrørende anvendelse af særlige bekæmpelsesmetoder som led i de nationale programmer for bekæmpelse af salmonella hos fjerkræ, EU-Tidende 2006, L. 212, s. 3. Ifølge artikel 288 i EUF-traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af disse bestemmelser er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke de nævnte forordningers umiddelbare gyldighed i Danmark.

- 13) Mistankeprøver: Prøver, der udtages for at be- eller afkræfte tilstedeværelsen af salmonella.
- 14) Positiv serologisk reaktion: Mindst to prøver (blod eller æg) med et salmonellaantistofniveau defineret ved ODC% på mindst 40.
- 15) Påvist salmonella: Når der ved en mikrobiologisk analyse er påvist salmonella.
- 16) Mistænkt for smitte med salmonella efter mikrobiologisk fund: Når der er påvist salmonella uden serotypen er bestemt, eller når der er påvist salmonella af anden type, uden fundet er bekræftet i en efterfølgende prøve.
- 17) Smittet med salmonella: Når der mikrobiologisk er påvist Salmonella Typhimurium inklusiv varianterne Salmonella 4,12:i- og Salmonella 4,5,12:i-, Salmonella Enteritidis, Salmonella Virchow, Salmonella Infantis og Salmonella Hadar i en prøve, eller der er påvist salmonella af anden type, og fundet er bekræftet i en efterfølgende prøve.
- 18) Kritisk resistent salmonella: Salmonellabakterier, der er resistente over for antibiotika af typen fluorokinoloner og andre kinoloner, 3. og 4. generations cephalosporiner eller carbapenemer, som er kritisk vigtige for behandling af mennesker.
- 19) Akkrediteret analyse: En i lovgivningen fastsat analysemetode til en specifik analyseparameter. For salmonella: "EN/ISO 6579/A1:2007 Mikrobiologisk undersøgelse af fødevarer og foderstoffer - Horisontal metode til bestemmelse af Salmonella spp. - Tillæg 1: Anneks D: Bestemmelse af Salmonella spp. i dyrefæces og i prøver fra primærproduktionsleddet". Analysen skal foretages på et akkrediteret laboratorium.
- 20) Akkrediteret laboratorium: Et laboratorium, som er akkrediteret af Den Danske Akkrediteringsfond (DANAK) eller af et tilsvarende akkrediteringsorgan, som er medunderskriver af EA's (European Cooperation for Accreditation) multilaterale aftale om gensidig anerkendelse.
- 21) Fjerkrædatabasen: En database, som indeholder laboratorieresultater af salmonellaprøver og campylobacterprøver fra fjerkræ. Databasen ejes af Fødevarestyrelsen og administreres af Det Danske Fjerkræraad.

§ 2. Denne bekendtgørelse omfatter alle typer af salmonella undtagen Salmonella Gallinarum og Salmonella Pullorum (hønsetyfus), der er omfattet af bekendtgørelse om hønsetyfus.

Kapitel 2

Forbud mod anvendelse af antimikrobielle stoffer og vaccination

§ 3. Antimikrobielle stoffer må ikke anvendes til forebyggelse og bekæmpelse af salmonella hos rugeægsproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil.

Stk. 2. Vaccination må ikke anvendes til forebyggelse og bekæmpelse af salmonella hos rugeægsproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil.

Kapitel 3

Prøveudtagning og undersøgelse

§ 4. Den besætningsansvarlige for en avls-, centralopdræts-, formerings- eller rugerivirksomhed skal sikre, at der fra hvert hus udtages og indsendes materiale til undersøgelse for salmonella, jf. bilag 1.

Stk. 2. Ved prøveudtagning og indsendelser, der skal udføres af Fødevarestyrelsen, skal den besætningsansvarlige advisere Fødevarestyrelsen senest 14 dage før prøveudtagning.

Stk. 3. Hvis Fødevarestyrelsen ud fra en smitemæssig vurdering finder det påkrævet, skal den besætningsansvarlige for en besætning eller et rugeri foretage flere prøveudtagninger end angivet i bilag 1, eller udtage prøver under offentlig kontrol.

Stk. 4. Materiale udtaget til undersøgelse for forekomst af salmonella efter stk. 1-3, skal indsendes til et akkrediteret laboratorium, der er godkendt af Fødevarestyrelsen eller udpeget af myndighederne i det land, hvor laboratoriet ligger. Med materialet skal der følge oplysninger om CHR-nummer og husnummer.

Stk. 5. Den besætningsansvarlige for en rugerivirksomhed skal opbevare samtlige salmonellaundersøgelsesresultater i mindst 2 år.

§ 5. Den besætningsansvarlige skal sikre, at der ved indgangen til hvert hus opsættes tydeligt skilt med husnummer.

§ 6. Finder et laboratorium, jf. § 4, stk. 4, salmonella i materiale indsendt, jf. § 4, stk. 1-3, eller materiale indsendt i anden anledning, skal den besætningsansvarlige sikre, at salmonellaisolatet straks undersøges på et akkrediteret laboratorium, der er godkendt af Fødevarestyrelsen eller udpeget af myndighederne i det land, hvor laboratoriet ligger med henblik på verifikation samt serotypning. Den besætningsansvarlige skal sikre, at fundet straks indberettes til Fødevarestyrelsen. Med materialet skal der følge oplysninger om CHR-nummer og husnummer.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige skal sikre, at laboratoriet foretager resistensbestemmelse med de antimikrobielle stoffer, der fremgår af Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 12. november 2013 om overvågning og rapportering af antimikrobiel resistens hos zoonotiske og kommensale bakterier. Den besætningsansvarlige skal sikre, at fundet straks indberettes til Fødevarestyrelsen.

Stk. 3. Finder laboratoriet positiv serologisk reaktion mod salmonella i indsendt materiale, skal den besætningsansvarlige sikre, at dette straks indberettes til Fødevarestyrelsen.

Stk. 4. Den besætningsansvarlige skal sikre, at salmonellaundersøgelser med både et positivt og et negativt resultat efter Fødevarestyrelsens anvisninger overføres elektronisk til Fjerkrædatabasen når prøveresultatet foreligger.

Kapitel 4

Offentligt tilsyn

§ 7. Fødevarestyrelsen sætter en flok omfattet af denne bekendtgørelse under offentligt tilsyn, hvis et laboratorium, jf. § 6, stk. 1, konstaterer salmonella i indsendt materiale. Desuden sætter styrelsen en flok under offentligt tilsyn, hvis flokken anses som mistænkt for at være smittet med salmonella, jf. § 13.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige for en flok under offentligt tilsyn skal sikre:

- 1) at flokken holdes isoleret,
- 2) at høns fra flokken ikke sælges eller på anden måde overdrages til levebrug,
- 3) at høns fra flokken kun slagtes til konsum, hvis de slagtes på et fjerkræslagteri og efterfølgende varmebehandles på en engrosvirksomhed, der er autoriseret til at foretage varmebehandling af fjerkrækød,
- 4) at æg fra flokken kun anvendes til konsum, hvis de leveres direkte til en engrosvirksomhed, der er autoriseret til at fremstille varmebehandlede ægprodukter,
- 5) at rugeæg fra flokken kun må fjernes fra besætningen efter Fødevarestyrelsens anvisninger,
- 6) at den rutinemæssige prøveudtagning i flokken, jf. § 4, stk. 1-3, suspenderes,
- 7) at personer, der færdes mellem flokken og andre flokke, træffer foranstaltninger for at hindre smittespredning,
- 8) en effektiv skadedyrsbekæmpelse,
- 9) at gødning, foder og lignende produkter behandles efter Fødevarestyrelsens anvisninger,
- 10) at redskaber, maskiner og lignende, der anvendes på flokkens opholdssteder, rengøres og desinficeres, inden de fjernes fra flokkens opholdssteder, og

11) at der efter Fødevarestyrelsens anvisninger gennemføres en udredning af mulige smittekilder og evt. spredning af smitten samt underretter Fødevarestyrelsen om resultatet af udredningen.

§ 8. Fødevarestyrelsen underretter Det Danske Fjerkræaad, når en flok sættes under offentligt tilsyn.

§ 9. Hvis der ved laboratorieundersøgelse af materiale fra en besætning påvises kritisk resistent salmonella, skal den besætningsansvarlige sikre, at:

- 1) der gennemføres en smitteopsporing, herunder kortlægning af medicinforbrug, og
- 2) gylle fra besætningen ikke anvendes ved dyrkning af spiseklar frugt og grøntsager eller til græsningsarealer i den periode, hvor græsset bliver anvendt til foder.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige skal indberette resultatet af den i stk. 1, nr. 1, nævnte smitteopsporing til Fødevarestyrelsen, senest 2 måneder efter at resultatet foreligger.

Stk. 3. En besætning med kritisk resistent salmonella kan erklæres fri herfor, når besætningen er slagtet eller slået ned, og rengøring samt desinfektion af dyrenes opholdssteder er godkendt af Fødevarestyrelsen.

Kapitel 5

Påvisning af salmonella af anden type

§ 10. Hvis der ved den i § 6, stk. 1, nævnte serotypning konstateres salmonella af anden type anses flokken som mistænkt for at være smittet med salmonella af anden type.

Stk. 2. Fødevarestyrelsen foretager hurtigst muligt udtagning og indsendelse af materiale til undersøgelse, jf. bilag 1, kapitel 8, tabel 3, eller kapitel 9, tabel 6, fra flokke, jf. stk. 1.

§ 11. En flok anses som smittet med salmonella af anden type, hvis første mistankeprøve jf. § 9, stk. 2, findes positiv for samme type salmonella.

Stk. 2. Flokken anses fortsat som under mistanke, hvis første mistankeprøve jf. § 9, stk. 2, findes negativ for salmonella. Herefter foretager Fødevarestyrelsen anden mistankeprøve jf. bilag 1, kapitel 8, tabel 3 eller kapitel 9, tabel 6.

Stk. 3. Fører anden mistankeprøve ikke til en bekræftelse af smitte med samme type salmonella, anses flokken som fri for mistanke.

§ 12. Ejeren af et rugeri, som har fået leveret rugeæg fra en flok, der er mistænkt for at være smittet med salmonella, skal sikre, at æggene fjernes og leveres til en engrosvirksomhed til fremstilling af varmebehandlede ægprodukter eller destrueres efter Fødevarestyrelsens anvisninger indtil resultatet af første mistankeprøve foreligger. Hvis første mistankeprøve er negativ, kan rugeæg lægges i rugemaskine.

Kapitel 6

Mistanke om smitte af andre grunde end fund af salmonella i prøver, jf. § 4, stk. 1-3

§ 13. En flok anses som mistænkt for at være smittet med salmonella, hvis:

- 1) der findes positiv serologisk reaktion mod salmonella i indsendt materiale fra flokken,
- 2) der konstateres salmonella i materiale indsendt i anden anledning end den rutinemæssige prøveudtagning, jf. § 4, stk. 1 – 3,
- 3) der i materiale indsendt, jf. § 10, stk. 2, § 14, eller § 15, stk. 2, findes salmonella af anden serotype end den, der gav anledning til udtagning af prøver efter disse bestemmelser,

- 4) Fødevarestyrelsen vurderer, at der er nærliggende risiko for smitte fra andre mistænkte eller smittede flokke i besætningen,
- 5) flokken har fået tilført dyr fra en flok, der er smittet med salmonella,
- 6) epidemiologisk analyse af salmonellaresultater fra slagtekyllinger eller slagtekalkuner udrugget af æg fra flokken sandsynliggør, at flokken er smittet med salmonella,
- 7) der konstateres salmonella i opdræt til konsumægproduktion udrugget af æg fra flokken, og epidemiologisk analyse sandsynliggør, at flokken er smittet med salmonella,
- 8) der konstateres salmonella i et foderparti, der er leveret og fodret til flokken, eller
- 9) der konstateres salmonella i materiale fra den maskine, hvori flokkens ruæg er klækket.

§ 14. Er flokken mistænkt for at være smittet med salmonella jf. § 13, foretager Fødevarestyrelsen første mistankeprøver jf. bilag 1, kapitel 8, tabel 3, eller kapitel 9, tabel 6.

§ 15. Flokken anses som smittet, hvis første mistankeprøver jf. § 14, findes positiv for salmonella.
Stk. 2. Flokken anses fortsat som under mistanke, hvis første mistankeprøve jf. § 14, findes negativ for salmonella. Herefter foretager Fødevarestyrelsen anden mistankeprøver jf. bilag 1, tabel 3 eller 6.

Stk. 3. Fører anden mistankeprøve ikke til en bekræftelse af smitte, anses flokken som fri for mistanke.

§ 16. Sættes flokken ud inden mistankeprøvningen er endeligt gennemført skal den besætningsansvarlige sikre, at flokkens opholdssted snarest muligt rengøres og desinficeres. Rengøring og desinfektion skal godkendes af Fødevarestyrelsen.

Kapitel 7

Smittede flokke

§ 17. En flok anses som smittet, hvis:

- 1) der ved den i § 6, stk. 1 nævnte serotypning konstateres Salmonella Typhimurium inklusiv varianterne Salmonella 4,12:i:- og Salmonella 4,5,12:i:-, Salmonella Enteritidis, Salmonella Virchow, Salmonella Infantis eller Salmonella Hadar i flokken,
- 2) flokken er fundet smittet efter § 11 eller § 15,
- 3) Fødevarestyrelsen vurderer, at der er nærliggende risiko for smitte fra en flok som nævnt i nr. 1 eller nr. 2,
- 4) flokken tidligere har været under mistanke efter kapitel 5, og der i prøver udtaget efter § 4, stk. 1 eller stk. 3, findes salmonella af samme serotype,
- 5) der i prøver udtaget efter § 4, stk. 1 eller stk. 3:
 - a) blev påvist salmonella af anden type i den flok, som umiddelbart inden den nuværende flok, opholdt sig i det eller de huse, hvor den nuværende flok opholder sig, og
 - b) der ved den i § 6, stk. 1, nævnte serotypning konstateres salmonella af samme serotype i den nuværende flok, som blev konstateret i den tidligere flok, eller
- 6) der i prøver udtaget efter § 4, stk. 1 – 3:
 - a) konstateres salmonella af anden type i en flok,
 - b) der ved den i § 6, stk. 1, nævnte serotypning tidligere er konstateret salmonella af samme serotype i en anden flok på ejendommen, og
 - c) de to flokke har opholdt sig på ejendommen samtidig.

Stk. 2. En flok kan desuden anses som smittet, når flokken er mistænkt både, jf. § 13, stk. 1, nr. 1 og 6 eller nr. 7.

Stk. 3. Fødevarestyrelsen kan træffe afgørelse om, at stk. 1, nr. 5 og 6, ikke finder anvendelse, hvis ejeren over for Fødevarestyrelsen godtgør, at det seneste salmonellafund:

- 1) er introduceret gennem foder, eller
- 2) ikke skyldes overførsel fra en tidligere flok.

Stk. 4. Ejeren af en smittet flok skal sikre, at:

- 1) flokken slagtes på et fjerkræslagteri med efterfølgende varmebehandling på en engrosvirksomhed, eller
- 2) flokken aflives og enten destrueres eller anvendes til andet formål, som ikke medfører en smitterisiko, og som er accepteret af Fødevarestyrelsen.

Stk. 5. Når der er påvist salmonella uanset serotype i en flok, udtager Fødevarestyrelsen prøver på ejendommen i de rugeægsproducerende flokke, hvor der ikke er fundet salmonella.

§ 18. Ejeren af et rugeri som har fået leveret rugeæg fra en flok, der efterfølgende er fundet smittet med salmonella, eller som har ilagt æg fra ikke smittet flok i samme klækker som æg fra en flok smittet med salmonella, skal sikre, at æggene fjernes fra rugemaskiner og lager og leveres til en engrosvirksomhed til fremstilling af varmebehandlede ægprodukter eller destrueres efter Fødevarestyrelsens anvisninger.

Kapitel 8

Ophævelse af det offentlige tilsyn

§ 19. Det offentlige tilsyn ophæves af Fødevarestyrelsen:

- 1) hvis mistanken ikke kan bekræftes, jf. § 10, stk. 2, og § 15, stk. 3, eller
- 2) hvis en mistænkt flok er sat ud, uden at mistanken er afklaret, samt når rengøring og desinfektion, jf. § 20, er godkendt af Fødevarestyrelsen.

Stk. 2. Fødevarestyrelsen ophæver tilsynet skriftligt til ejeren hurtigst muligt og så vidt muligt pr. e-mail eller fax. Fødevarestyrelsen underretter Det Danske Fjerkræraad om ophævelse af det offentlige tilsyn.

§ 20. Genindsættelse af høns eller kalkuner i bygninger, hvorfra en mistænkt flok er blevet sat ud, uden at mistanken er afklaret, må først ske, efter at Fødevarestyrelsen har godkendt den i § 16 nævnte rengøring og desinfektion.

§ 21. Når en smittet flok er aflivet eller slagtet, jf. § 17, stk. 4, skal ejeren sørge for, at alle rum, hvor flokken har opholdt sig, samt redskaber, maskiner og lignende rengøres og desinficeres efter Fødevarestyrelsens anvisning.

Stk. 2. Ejeren skal sikre, at:

- 1) gødning fra den smittede flok bortskaffes, og
- 2) alt tilbageværende foder fra en smittet flok behandles efter Fødevarestyrelsens anvisning.

Stk. 3. Det offentlige tilsyn ophæves af Fødevarestyrelsen, når:

- 1) flokken er aflivet eller slagtet,
- 2) den i stk. 1, nævnte rengøring og desinfektion er godkendt af Fødevarestyrelsen, jf. § 20 og
- 3) kravene i stk. 2 er opfyldt.

Stk. 4. Fødevarestyrelsen ophæver tilsynet skriftligt til ejeren.

Kapitel 9

Afholdelse af udgifter

§ 23. Fødevarestyrelsen yder erstatning for dyr, der:

- 1) aflives i en flok mistænkt for at være smittet med salmonella, jf. § 13 eller
- 2) aflives eller slagtes i en flok smittet med salmonella, jf. § 17, stk. 4.

Stk. 2. Høns erstattes til en værdi, der er fastlagt i en skala, der angiver hønsenes handelsværdi fra første leveuge til udsætningstidspunktet. I værdien fradrages ved udbetaling værdien af dyret i aflivet tilstand.

§ 24. Erstatning af rugeæg fra flokke smittet med salmonella, ydes med den almindelige handelsværdi. I værdien fradrages ved udbetaling en eventuel værdi af varmebehandlede ægprodukter.

§ 25. Arbejde, som Fødevarestyrelsen udfører, jf. denne bekendtgørelse betales af producenten eller virksomheden m.v. efter den til den enhver tid gældende bekendtgørelse om betaling for kontrol af fødevarer og levende dyr m.v.

Kapitel 10

Straffebestemmelser

§ 26. Med bøde straffes den, der:

- 1) overtræder § 3, § 4, stk. 1, eller stk. 3-5, § 5, § 6, § 7, stk. 1 eller stk. 2, § 9, § 11, § 12, § 16, § 18, § 20 eller
- 2) undlader at efterkomme forbud eller påbud efter § 17, stk. 4, eller § 21, stk. 1.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis den ved handlingen eller undladelsen skete overtrædelse er begået med forsæt eller grov uagtsomhed, og der ved overtrædelsen er

- 1) forvoldt skade på menneskers eller dyrs sundhed eller fremkaldt fare herfor, eller
- 2) opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 11

Ikrafttræden

§ 27. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2018.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 952 af 13. juli 2013 om bekæmpelse af salmonella i rugeægsproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil.

Udtagning og indsendelse af prøver til undersøgelse for salmonella

Kapitel 1

Prøvetyper

- 1) Sokkeprøve: En prøve af gødning opsamlet under rundgang i stalden ved hjælp af et prøvemateriale, som kan være tubegaze afklippet i en længde af ca. 15 cm.
- 2) Prøve af transportkasseindlæg/klækkebakkeindlæg: En blandingsprøve af synligt snavsede indlæg (papir, strøelse og gødning) udtaget tilfældigt fra fem forskellige kasser/bakker, så prøven omfatter i alt mindst 1 m².
- 3) Svaberprøve fra transportkasser/klækkebakker: En svaberprøve fra fem kasser/bakker, hvor et samlet areal på minimum 1 m² svabres med fugtige, sterile svabere.
- 4) Prøve af knækkede æggeskaller: Fra 25 forskellige klækkebakker udtages minimum 10 g knækkede æggeskaller pr. bakke. Materialet knuses og blandes, og der udtages en delprøve på 25 g.
- 5) Støvprøve fra et rugeri: Der tages minimum 25 g støv fra våde eller fugtige områder fra hver klækker.
- 6) Støvprøve fra en besætning: Prøve af 250 ml støv fra vigtige støvkilder i huset inkl. ægbånd. I bursystemer tages støvholdigt materiale fra under burene eller ved aftørring med fugtede stofsvabere med et samlet areal på mindst 900 cm² fra forskellige steder i fjerkræhuset. Alternativt kan der indsamles støv ved aftørring med én eller flere fugtede stofsvabere med et samlet areal på mindst 900 cm² fra forskellige steder i fjerkræhuset, således at hver enkelt svaber er helt dækket af støv på begge sider. Stofsvaberne fugtes på samme måde som sokkeprøverne nævnt i punkt 1, i dette kapitel.
- 7) Prøve til undersøgelse for anvendelse af antimikrobielle stoffer: 5 tilfældigt udvalgte fugle fra hvert hus.
- 8) Gødningsprøve på 2 x 150 g: Naturligt blandet gødning fra gødningsbånd, skrabere eller gødningskældre afhængig af bygningens art. Der indsamles 2 prøver på mindst 150 g hver, som analyseres hver for sig. Der udtages mindst to samleprøver fra hver flok i overensstemmelse med følgende anvisning:
 - a) Når der er tale om systemer med bånd eller skrabere, skal disse køre på dagen for prøveudtagningen, inden udtagningen påbegyndes.
 - b) I systemer, hvor gødningen ledes væk under bure og skrabere, skal der indsamles gødning, som har sat sig fast på skraberne, efter at denne har kørt.
 - c) I trappebureaulæg uden bånd eller skrabere indsamles blandet gødning fra gødningskælderne.
 - d) I gødningsbåndsystemer skal der indsamles blandet fækkalt materiale fra den ende af båndene, hvor gødningen tømmes af.
 - e) Der skal udtages mindst 150 g gødning fra hvert hus.
- 9) Gødningsprøve på 60 g: En prøve bestående af 60 friske gødningsklatter á mindst 1 g. Hver gødningsklat skal veje mindst 1 gram, og gødningsklatterne skal opsamles jævnt fordelt i huset og samles i én pose.
- 10) Generelt udtages der kun gødningsprøver, hvis det ikke er praktisk muligt at udtage sokkeprøver. 5 par sokkeprøver erstattes af gødningsprøve på 2 x 150 g. 2 par sokkeprøver erstattes af en gødningsprøve på 60 g.

Kapitel 2

Indsendelse af prøver

- 11) Alt materiale til bakteriologisk undersøgelse for salmonella skal indsendes hurtigst muligt efter opsamlingen og skal emballeres forsvarligt før indsendelse. Hvis det ikke kan indsendes samme dag, skal det opbevares i køleskab ved 1° - 8° C.
- 12) Materiale til undersøgelse for anvendelse af antimikrobielle stoffer skal sendes til Fødevarestyrelsens mikrobiologiske laboratorium eller et andet akkrediteret laboratorium.

Kapitel 3

Prøveundersøgelse

- 13) På laboratoriet opbevares prøverne nedkølede. Undersøgelsen skal påbegyndes senest 48 timer efter modtagelsen og senest 96 timer efter prøveudtagningen.
- 14) Prøver til undersøgelse for salmonella skal analyseres efter den seneste version af EN/ISO standard 6579 "Detection af *Salmonella Spp.* in animal faeces and in samples of the primary production stage".

Kapitel 4

Undersøgelser i opdrætsflokke i avlsvirksomheder

- 15) Fra hvert hus (ved daggamle kyllinger dog pr. leverance til virksomheden) udtages og indsendes følgende prøver:
 - a) Daggamle kyllinger: Transportkasseprøve taget som poollet prøve fra 5 kasser. Hvis der ikke benyttes papirbeklædning i transportkasserne, tages en svaberprøve. Prøven kan udtages af ejeren.
 - b) Kyllinger, 4 uger gamle: 5 par sokkeprøver, der analyseres som to poollede prøver. Prøven kan udtages af ejeren.
 - c) Kyllinger af høns, 8 uger gamle: 2 par sokkeprøver, der analyseres som én poollet prøve. Prøven kan udtages af ejeren.
 - d) 2 uger før flytningen af kyllingerne til æglægningshuse eller 2 uger før forventet æglægningsstart i besætninger, hvor kyllingerne ikke flyttes: 5 par sokkeprøver pr. flok. Prøveudtagning og indsendelse skal forestås af Fødevarestyrelsen.

Kapitel 5

Undersøgelser i flokke i centralopdrætningsvirksomheder

- 16) Fra hvert hus (ved daggamle kyllinger dog pr. leverance til virksomheden) udtages og indsendes følgende prøver:
 - a) Daggamle kyllinger: Transportkasseprøve taget som poollet prøve fra 5 kasser. Hvis der ikke benyttes papirbeklædning i transportkasserne, tages en svaberprøve. Prøven kan udtages af ejeren.
 - b) Kyllinger af høns, 1 uge gamle: 2 par sokkeprøver, der analyseres som én poollet prøve. Prøven kan udtages af ejeren.
 - c) Kyllinger af høns, 2 uger gamle: 2 par sokkeprøver, der analyseres som én poollet prøve. Prøven kan udtages af ejeren.
 - d) Kyllinger, 4 uger gamle: 2 par sokkeprøver, der analyseres som én poollet prøve. Prøven kan udtages af ejeren.
 - e) Kyllinger af høns, 8 uger gamle: 2 par sokkeprøver, der analyseres som én poollet prøve. Prøven kan udtages af ejeren.
 - f) 2 uger før flytningen af kyllingerne til æglægningshuse eller 2 uger før forventet æglægningsstart i besætninger, hvor kyllingerne ikke flyttes: 2 par sokkeprøver, der

analyseres som én poollet prøve. Prøveudtagning og indsendelse skal forestås af Fødevarestyrelsen.

Kapitel 6

Undersøgelse af rugeægsproducerende flokke i avls- og formeringsvirksomheder

- 17) I besætninger af høns udtages en prøve bestående af 5 par sokkeprøver pr. flok, dog mindst 2 par pr. hus, indenfor de første 4 uger efter æglægningsstart eller flytning til produktionshus. Prøveudtagningen og indsendelsen forestås af Fødevarestyrelsen. Prøverne analyseres som 2 poollede prøver.
- 18) På rugeriet udtages for høns hver 2. uge og for kalkuner hver 3. uge enten en prøve af klækkebakkeindlæg bestående af materiale fra fem klækkebakker eller en prøve af knækkede æggeskaller fra 25 klækkebakker. Prøveudtagningen kan forestås af den rugeriansvarlige, dog skal prøveudtagning og indsendelse forestås af Fødevarestyrelsen hver 16. uge for høns og hver 18. uge for kalkuner.
- 19) På rugeriet udtages desuden en prøve af vådt støv efter hver klækning. Støv fra op til 4 klækkere med æg fra samme flok kan pooles. Prøveudtagningen forestås af den rugeriansvarlige. Der skal løbende udarbejdes dokumentation, så eventuelle positive prøver kan spores tilbage til oprindelsesflokkene.
- 20) I besætninger af høns udtages fra hvert hus hver uge 2 par sokkeprøver. I besætninger af kalkuner udtages 2 sokkeprøver hver 3. uge. Prøverne kan udtages af ejeren. Prøverne analyseres som en poollet prøve. Prøveudtagningen kan undlades i de uger, hvor Fødevarestyrelsen udtager sokkeprøver. Denne prøve skal dog ikke tages i avlsvirksomheder.
- 21) I besætninger af høns udtages 5 par sokkeprøver pr. flok, dog mindst 2 par pr. hus, indenfor de sidste 8 uger af produktionsperioden. Prøveudtagning og indsendelse skal forestås af Fødevarestyrelsen. Prøverne analyseres som 2 poollede prøver.
- 22) I besætninger af kalkuner udtages en prøve bestående af 5 par sokkeprøver pr. flok, dog mindst 2 par pr. hus, når kalkunerne er mellem 30 og 45 uger gamle.

Kapitel 7

Undersøgelse af mistænkte flokke

- 23) Prøveudtagning og indsendelse af materiale fra mistænkte flokke forestås af Fødevarestyrelsen. Fra hvert hus udtages og indsendes en prøve bestående af 5 par sokkeprøver, 2 støvprøver samt en prøve til undersøgelse for anvendelse af antimikrobielle stoffer. Ved mistanke opstået pga. rugeriprøver tages prøverne i formeringsbesætningen.
- 24) Hvis mistankeprøverne er negative, udtages og indsendes fra hvert hus en prøve bestående af 5 par sokkeprøver, 2 støvprøver samt en prøve til undersøgelse for anvendelse af antimikrobielle stoffer.

Kapitel 8

Skematisk oversigt over prøveudtagning for høns

Tabel 1. Prøvetagning i huse med i avlsvirksomheder.

Besætningstype	Alder	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af:
Opdrætsflokke	Daggamle	Besætning	5 transportkasser fra en forsendelse: Papir (>1m ² i alt) eller svaberprøver (>1m ² i alt) Analyseres som én	Ejer

			samleprøve	
	4 uger	Besætning	5 par sokkeprøver analyseret som 2 samleprøver eller 1 gødningsprøve på 2 x 150 g analyseret hver for sig	Ejer
	8 uger	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Ejer
	2 uger før flytning eller forventet æglægningssstart	Besætning	5 par sokkeprøver analyseret som 2 samleprøver eller 1 gødningsprøve på 2 x 150 g analyseret hver for sig	Fødevarestyrelsen
Formeringsflokke	Hver 2. uge	Rugeri	Klækkebakkepapir fra 5 bakker (i alt >1m ²) eller 10 g knækkede æggeskaller fra 25 klækkebakker (reduceret til en delprøve på 25 g). Analyseres som én samleprøve*	Rugeriejer Hver 16. uge: Fødevarestyrelsen
	Efter hver klækning	Rugeri	Vådt støv fra hver klækning. Op til 4 klækkere fra samme flok kan pooles	Rugeriejer
	0-4 uger efter flytning, 0-8 uger før slagtning	Besætning	5 par sokkeprøver analyseret som 2 samleprøver eller 1 gødningsprøve på 2 x 150 g analyseret hver for sig	Fødevarestyrelsen

* Når æggene fra en flok er delt i flere klækkere, skal der tages prøver som beskrevet fra hver klækker.

Tabel 2. Prøvetagning i huse med i centralopdrætnings- og formeringsvirksomheder

Besætningstype	Alder	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af
Opdrætsflokke	Daggamle	Besætning	5 transportkasser fra en forsendelse: Papir (>1m ² i alt) eller svaberprøver (>1m ² i alt) Analyseres som én samleprøve	Ejer
	1 uge	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Ejer
	2 uger	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Ejer
	4 uger	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én	Ejer

			samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	
	8 uger	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Ejer
	2 uger før flytning, eller forventet æglægning sstart	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Fødevarestyre lsen
Formerings- flokke	Hver 2. uge	Rugeri	Klækkebakkepapir fra 5 bakker (i alt >1m ²) eller 10 g knækkede æggeskaller fra 25 klækkebakker (reduceret til en delprøve på 25 g) Analyseres som én samleprøve*	Rugeriejer Hver 16. uge: Fødevarestyre lsen
	Efter hver klækning	Rugeri	Vådt støv fra hver klækning. Op til 4 klækkere fra samme flok kan pooles	Rugeriejer
	Hver uge	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Ejer
	0-4 uger efter flytning, 0-8 uger før slagtning	Besætning	5 par sokkeprøver, der analyseres som to samleprøver eller 1 gødningsprøve på 2 x 150 g	Fødevarestyre lsen

* Når æggene fra en flok er delt i flere klækkere, skal der tages prøver som beskrevet fra hver klækker.

Tabel 3. Prøvetagning i flokke mistænkt for at være smittet

Udtagnings tidspunkt	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af
<u>1. mistankeprøve:</u> Udtages hurtigst muligt efter mistanke er konstateret	Besætning	<u>Sokker:</u> 5 par sokker <u>Støv:</u> I bursystemer: 2 x 250 ml støvholdigt materiale fra under burene. Andre produktionssystemer: 1 prøve af 250 ml støv fra ægbånd 1 prøve af 250 ml støv indsamlet forskellige steder i huset.	Fødevarestyrelsen

		<u>Antibiotika:</u> 5 fugle til undersøgelse for antimikrobielle stoffer	
<u>2. mistankeprøve:</u> Udtages ved negativt resultat af 1. mistankeprøve, dog tidligst 14 dage efter 1. mistankeprøve	Besætning	<u>Sokker:</u> 5 par sokker <u>Støv:</u> I bursystemer: 2 x 250 ml støvholdigt materiale fra under burene. Andre produktionssystemer: 1 prøve af 250 ml støv fra ægbånd og 1 prøve af 250 ml støv indsamlet forskellige steder i huset. <u>Antibiotika:</u> 5 fugle til undersøgelse for antimikrobielle stoffer	Fødevarestyrelsen

Kapitel 9

Skematisk oversigt over prøveudtagning for kalkuner

Tabel 4. Prøvetagning i huse i avlsvirksomheder.

Besætningstype	Alder	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af:
Opdrætsflokke	Daggamle	Besætning	5 transportkasser fra en forsendelse: Papir (>1m ² i alt) eller svaberprøver (>1m ² i alt). Analyseres som én samleprøve	Ejer
	4 uger	Besætning	5 par sokkeprøver analyseret som 2 samleprøver eller 1 gødningsprøve på 2 x 150 g analyseret hver for sig	Ejer
	2 uger før flytning eller forventet æglægningssstart	Besætning	5 par sokkeprøver analyseret som 2 samleprøver eller 1 gødningsprøve på 2 x 150 g analyseret hver for sig	Fødevarestyrelsen

	Hver 3. uge	Rugeri	Klækkebakkepapir fra 5 bakker (i alt >1m ²) eller 10 g knækkede æggeskaller fra 25 klækkebakker (reduceret til en delprøve på 25 g). Analyseres som én samleprøve*	Rugeriejer Hver 18. uge: Fødevarestyrelsen
Formerings-flokke	Efter hver klækning	Rugeri	Vådt støv fra hver klækning. Op til 4 klækkere fra samme flok kan pooles	Rugeriejer
	30-45 uger	Besætning	5 par sokkeprøver analyseret som 2 samleprøver eller 1 gødningsprøve på 2 x 150 g analyseret hver for sig	Fødevarestyrelsen

* Når æggene fra en flok er delt i flere klækkere, skal der tages prøver som beskrevet fra hver klækker.

Tabel 5. Prøvetagning i huse med i centralopdrætnings- og formeringsvirksomheder

Besætningsstype	Alder	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af
Opdrætsflokke	Daggamle	Besætning	5 transportkasser fra en forsendelse: Papir (>1m ² i alt) eller svaberprøver (>1m ² i alt) Analyseres som én samleprøve	Ejer
	4 uger	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Ejer
	2 uger før flytning, eller tilsvarende tidspunkt	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Fødevarestyrelsen
Formerings-flokke	Hver 3. uge	Rugeri	Klækkebakkepapir fra 5 bakker (i alt >1m ²) eller 10 g knækkede æggeskaller fra 25 klækkebakker (reduceret til en delprøve på 25 g). Analyseres som én samleprøve*	Rugeriejer Hver 18. uge: Fødevarestyrelsen
	Efter hver klækning	Rugeri	Vådt støv fra hver klækning. Op til 4 klækkere fra samme flok kan pooles	Rugeriejer
	Hver 3. uge	Besætning	2 par sokkeprøver, der analyseres som én samleprøve eller 1 gødningsprøve på 60 g	Ejer
	30-45 uger	Besætning	5 par sokkeprøver, der analyseres som to samleprøver eller 1 gødningsprøve på 2 x 150 g	Fødevarestyrelsen

* Når æggene fra en flok er delt i flere klækkere, skal der tages prøver som beskrevet fra hver klækker.

Tabel 6. Prøvetagning i flokke mistænkt for at være smittet

Udtagnings tidspunkt	Udtagningssted	Prøvemateriale	Prøve tages af
<u>1. mistankeprøve:</u> Udtages hurtigst muligt efter mistanke er konstateret	Besætning	<u>Sokker:</u> 5 par sokker <u>Støv:</u> I bursystemer: 2 x 250 ml støvholdigt materiale fra under burene. Andre produktionssystemer: 1 prøve af 250 ml støv fra ægbånd og 1 prøve af 250 ml støv indsamlet forskellige steder i huset. <u>Antibiotika:</u> 5 fugle til undersøgelse for antimikrobielle stoffer	Fødevarestyrelsen
<u>2. mistankeprøve:</u> Udtages ved negativt resultat af 1. mistankeprøve, dog tidligst 14 dage efter 1. mistankeprøve	Besætning	<u>Sokker:</u> 5 par sokker <u>Støv:</u> I bursystemer: 2 x 250 ml støvholdigt materiale fra under burene. Andre produktionssystemer: 1 prøve af 250 ml støv fra ægbånd 1 prøve af 250 ml støv indsamlet forskellige steder i huset. <u>Antibiotika:</u> 5 fugle til undersøgelse for antimikrobielle stoffer	Fødevarestyrelsen